

Abonamente:
pe un an . 780 Lei
pe 1/2 an . 390 Lei
pe 1/4 an . 195 Lei

Tribuna Nouă

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

După 1 Maiu

— In jurul sărbătoarei contramandate. —

Arad, 2 Maiu.

Democrația sinceră și curată de altădată care avea drept unic scop emanciparea materială și politică a claselor proletare căștigast, între altele, privilegiul unei sărbători: aceia noilei religii a Muncii. Chibzuința conducerilor de pe atunci ai democrației așezase acestă sărbătoare în ziua când o veche datină desculță sufistul omeneș de toate griji și preocupările existenței spre altădica păuă la înălțimea îmbătătoare a poiesiei naturii. Ziua de 1 Maiu din vremuri vîtate, prilej de închinare adusă primăverii, acea vesnică reîntoarcere spre tinerețe, a naivității, din seva fluidică a cărei omul soarbe cu lăcomie puteri noui de viață: capitalul de iluzii și de speranțe pentru cheltuiala unui an.

In lumea întreagă, toate clasele sociale se înfrățeau, în ziua aceia,

într'un singur gând de adorație a

lumii și de preamărire a Forței

reatoare.

Un progres de descompunere

s'a ivit în sănul societăților,

simptomele unui morb social ale că-

focare au făcut ravagii și care

menință omeneșea cu toată civiliza-

ției, a făcut ca apropierea zilei de

Maiu să fie privită cu grije, în zi-

e noastre.

Care să fie cauza că prințul

consens tacit, în toate țările de ordine,

privilegiul zilei de 1 Maiu a

est retras?

In Franță, în Anglia, în Italia, ca

nu vorbim decât de țările cele

mai bine înzestrăte ca să reziste

unei tentative de turburare a ordinei,

retras acestei zile caracterul de

sărbătoare legală. Această măsură nu

fost decât un act de prudență

de acțiunea propagandei comuni-

stării care stăruie cu îndărătinie în

toate țările, fără să aleagă mijlo-

ale, și fără nici-o considerație

într cele mai elementare principii

umanitate.

Ultimile monstruoase manifestări

de nihilismului social sunt îndestul

de cunoscute ca să mai revenim a-

spăla lor. Noua religie a Distrugării

ce cu atât mai periculoasă cu cât

menirea se afișă tot în convalescență.

care fizică se menține încă la a

o generație de după război și cu

odată s'a pronuntat și sălbătirea

sorbului moral. În fața boleveismului care și-a schimbat metodă adăo-

nd la simplă propagandă pregătiri

militare, — și, în aşteptare, aten-

ță concepția care s'ar părea

extremă: aceea a imperialismului re-

ușard, atât de bine vădită prin

lumele evenimente din Germania,

care urmărește, în mod inconștient,

cel scop de nimicire totală a

europi.

Fără îndoială că prezentul e mo-

rit. Dușmania dintre popoarele

ni a stat în luptă, egoismul în

tururile dintre popoarele amice,

sociale care se (scăză), con-

sarea bunurilor private în folosul

stării de o parte, improprietăria

lor sărace din bunurile Statului

ale celor mai bogăți de alta.

Este acestea nu se pot impăra-

ti într-o dată, dar până la apărarea

țărilor turberi, până la găsirea unei

semnale care să asigure pacea ome-

șii și o nouă epocă fecundă de

împărire a civilizației, trebuesc evi-

de primejdiiile cari o păudesc.

Si pericolul unei catastrofe devine

NOTE

„Cântarea României” la Belgrad

O uriașă biruință a muzicei noastre

Arad, 2 Mai.

După triumful sărbătorii românești din Cehoslovacia, apoi din principalele orașe ardeleni, maestrul Marcel Botex, excelent muzician și om de acțiune, și-a pus în gând să atace, în Societatea „Cântarea României” ostenta dârza și ades, sărbătoarei judecători și jugovale.

Împotriva tuturor avertismentelor ministrului nostru la Belgrad maestrul Marcel Botex nu și-a pierdut nădejdea și s'a incomuat sa treacă săptămâna trecută, la vecinii noștri de peste Dunăre.

La sosirea vaporului care ducea 120 de suspecți români — un cor de elită — nici un fel de primire. O simplă delegație a societății corale sărbătoarei „Stancovici” a făcut act de prezență și ia condus „Sancovici” a săptămâna trecută la sediu.

Seară, în Teatrul Național din capitala jugo-slaviei, unde a avut loc concertul „Cântarea României”, aceeași răcescă... topită nu peste mult de roptore de aplauze.

Ospeștii români au lovit sărbătoritorii așa cum nu s'au așteptat. Li s-au aruncat flori, li s'au oferit corone verzi, însă delegație de români, înfruntă cu lona Irina, directorul ziarului „Graianul Românesc” din Banatul rămas sub sărbătoare, le-a înmănat un coș cu admirabile flori, legate cu tricolor românesc, acolo pe acela în spălăzile furioase ale spectatorilor.

Un „Trăiesc România” a răsunat de-odată puternic. Era un glas sărbătos, caricia de Lungulescu și răspuns într-o emociونă cantăre.

A fost o seară de neuitat. După concert, generalul Bodrogo ministru italieni la Belgrad, l'a felicit pe maestrul Botex și și-a exprimat față de ministru Românoi Ali Jamandi, satisfacția de a fi ascunsat acestuia eminent cor românesc. De general Bodrogo a declarat că va face pasii necesare ca maestrul Botex să fie invitat pentru un turneu muzical în Italia.

A doua zi, corul „Cântarea României”, a fost invitat la Palatul Regal, unde a cântat în fața regelui și reginei.

Portul nostru național a pătruns astfel, poate, pentru întâia dată în reședința monarhilor sărbătoarei.

Regele și Regina s-au întreținut călduros cu ospeștii români.

Dupa succesele de până acum, n-ar strica dacă ministerul Artelor ar sprinji admirabila opera de propagandă națională ce-o face, — prim turneele în străinătate — harnica, foarte harnica Societate „Cântarea României”.

Eforturile acestei societăți corale merită pe deplin toată atenție și sprijin moral și material din partea statului nostru.

E o datorie pe care statul trebuie să o ia pentru propriile-i interese.

Noui catedre universitare

În ministrul dr. C. Angelescu a pregătit un proiect de lege pentru înființarea de

noui catedre universitare, cerute de consiliile facultăților din București, Iași, Cluj și Craiova, ca și de școala de arte frumoase.

Între catedrele cerute figurează: catedra de dialetologie română la facultatea de literă din Cluj, catedra de pedagogie la facultatea de literă din Cernăuți, catedra de estetică și psihologie la facultatea de literă din Iași, catedra de drept maritim la facultatea juridică din București.

Conferințe administrative cu prefecții și primari

În ultimele zile au continuat la ministerul de interne sub preșidenția d-lui C. Dimitriu, lucrările comisiei instituite să pregătesc măsurile necesare pentru punerea în aplicare imediat după votarea ei de Parlament a reformei administrative.

Lucrările comisiei sunt foarte înaintate și s'a fixat pentru zilele de 7, 8 și 9 Mai

conferințe cu prefectii tutror județelor și cu primarii orașelor din țară.

Ordinea acestor conferințe este următoarea:

Joi, 7 Mai conferință cu prefectii și primari din Ardeal și Banat.

Sâmbătă, 9 Mai conferință cu prefectii și primari din Basarabia și Bucovina.

Mussolini a împiedicat un conflict bulgaro-sârb

Berlin, 30. După o știre comună din Milano, Mussolini ar fi acela care prin intervenția sa personală a împiedcat izbucnirea unui conflict diplomatic între Bulgaria și Iugoslavia.

În adevărat, el a pus în vedere guvernul dela Belgrad, că simpatiile Europei sunt peninsula Bulgaria și că un atac al sărbătorilor împotriva acestia ar putea duce la alte consecințe cum să întâmple când Iugoslavia să amestecat în afacerile Albaniei.

Satele se transformă...

— Constatări cu prilejul restricțiunii vânzării alcoolului. —

Arad, 2 Mai.

S'a întâmplat minunea! În județul nostru, printre Dumineci și sărbători, cărciumuri s'au închiis.

Drept urmare, unii dintre cărciumari se întângină cu băbele, băindu-se desfrânt și orgiile cu cari s'au obiceinut în aceste zile, la sate.

Am dat pesă cărciumari cari în public facau propaganda contra ordinului dat. Dar, spre cinstirea breslei, sunt și unii mai înțelepți. Cei nemulțumiți nu înăuntru, chiar cu riscul unei revoluții la sate, ar fi voit retragerea ordinului dat.

Floarea sărăinii noastre cunoaște bine cătă „dragoste de desprăapel” poartă cărciumari față de populația de județ, deci își răde pe sub mustață de bocete și atâțările cărciumarului și își zice: „Interesul poartă pesu! Fie sănătos cine a întocmit lucrurile așa cum sunt.”

De cănd cu închiderea cărciumelor s'a schimbat parțial și față satele noastre: Pe stradă oamenii trăi și sta de vorbă povestind Dumineca întreagă și și-e drag să-i ascultă. Priveșteaza acesta contrastăză vîndit cu stările de mai înainte, când erau pline străzile de oameni turbați de beție și trebuia să te feresci din calea lor.

Hora satului se ţine azi la vreo casă particulară sau în aer liber, nu la cărciumă. La horă poate participa oricine, acolo azi e un loc de cîstea și de veselie. Mai înainte însă, cătuři de bețivani din cărciumă hora era o școală de immoralitate, un cură protejat de cărciumarul în vederea viitorilor clienti bețivani din sat.

Dar cazurile intrăsătoare de altădată n'au disparut cu totul.

FOILETON

In zi de Primăvară

(Amintirile unui învățător)

Azi răscindînd printre lădiță de brad cu incuietori ciudate, prin sumediu de hărții, cărți și gulere despălate, suntem peste un cael (căricică de însemnări) cu felirite însemnări zilnice, pe cari citindu-le de nou, văd că s'ezamănă mult cu frumoasa zi de astăzi:

Iacă ce mi însemnă eu pe atunci:

...luni bate Primăvara în ferăstră cu ciocul celei dintâi păsări venite, mă simbărai cărularilor din revârstă de zori și mi cîntă bucuria reinvenției cu adevarat, cel dintâi magur descărmăș!

Sunt cum mi se umple sufletul de senină, astăzi, prin soarele ce îl bată în păr, cu înimi săngerânde la toată și în mănu să bicul vântosorului șigalnic, ne vestesc că

Azi se simte mai mult puterea ei. April, copil zburător, cu

Mi-am deschis noul atelier de croiterie
pentru bărbați
în Strada Eminescu №. 30.
(1098) Teodor Cristea.

Ministerul de Razboiu :: Corpul VII Armăzii
Serviciul Constr. și Dom. Mil.
No. 101683 - 1925.

Publicație.

Se publică spre cunoștința anumitorilor că în ziua de 30 Mai 1925 la orele 8 a. m. se va fița licitație în Sibiu la Serviciul Constructiilor și Domeniilor Militare al Corpului VII Armăzii (Edificiul Comandamentului din Bulev. Regina Maria No. 4-6, etajul I) și tot la același dată și oră la Comandanțele Garnizoanelor (pentru lucrările de execuție numai în acele garnizoane):

Deva, Lugoj, Mediaș,
Oravița, Oravița, Sebeș
sul săsesc și Timișoara

pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparații la cauzările:

în valoarea totală de Leu

1. Școala specială a Cavaleriei	207.308-10
2. Cazarma de Inf. Mihai Viteazu	49.788-05
3. " " Avram Iancu	102.026-40
4. " " Gen. Dragalina	65.146-50
5. Edificiu Comand. C. VII A.	105.392-15
6. Caz. de Cav. Gen. Boeriu	188.98-40
7. Depozitul Reg. de Echipamente cu Dep. Reg. Sanit.	44.863-20
8. Școala Mil. de Inf. Principale Carol	342.163-97
Toate din garn. Sibiu totală	1.105.677-57

9. Caz. de Cavalerie, Crișan din garn. Ciznădie	14.450-
10. Caz. de Cav. Gen. Praporgescu din garn. Sebeșul-săsesc	159.829--
11. Cazarmele de Inf. Principale Nicolae și Regina Maria din garn. Lugoj	167.502--
12. Caz. de Inf. Regele Ferdinand din garn. Deva	62.725--
13. Caz. de Inf. Regele Ferdinand din garn. Oravița	49.750--
14. Caz. de Inf. Regina Maria din garn. Timișoara	154.267-65
15. Caz. de Inf. Mihai Viteazu din garn. Oravița	210.987-86
16. Manuțanța din garnizoana Oravița	82.625-05
17. Caz. de Cav. Tudor Vladimirescu din garn. Mediaș	38.516-50

Licităție se va fița în conformitate cu dispozițiunile art. 72 - 83 din legea asupra contabilității publice a Statului și condițiile generale și speciale de ordine și administrație.

Garanția provizorie prevăzută în condițiile speciale de ordin și administrație, se va depune la Casa de depuneră și consemnaturi, iar la licitație se va prezenta inițial recipisa.

Ofertele, însoțite de garanție în numerar, sau efecte în natură, nu vor fi primite.

Dosarele speciale compuse din: planul de situație și secțiunile horizontale și verticale, sau schite de detaliu (acolo unde este nevoie de ele), devizul istimativ a lucrărilor de reparații, caietul de sarcini, Partea I și II, condiție generală și speciale tehnice și de ordine și administrație și cele speciale (dacă este cazul) se pot vedea de doritor în toate zilele și orele de lucru la serviciul Const. și Dom. Militare ale Co. VII. A. Bir. I. Sibiu, pentru toate lucrările publicate, precum pentru lucrările din garnizoana exteramente menționate mai sus la Comandamentul Garnizoanei respective.

Pentru garn. Ciznădie licitația se va fița la Comand. C. 7 A. Serviciul Coști. D. M. Sibiu, unde se pot vedea și dosarele privitoare la acestea lucrări.

Arad, la 25 Aprilie 1925.

D. O.

Seful biroului Construcții și Domeniilor Militare,

(ss) Colonel JUSTEL.

Pentru conformitate:

(ss) Capitan FILIP VALERIAN.

In atelier **GÉZA NAGY** fotograf, se efectuează cele mai moderne fotografii pentru copii, portrete cu cel mai bună aranjare. Măriti de fotografii după cele mici, aquarel și pastel în orice mărime. Atelierul permanent încălzit. Arad, Bul. Reg. Maria (fosta Andrássy) №. 8. (8010)

Mai bune și mai estințe postăvării la I. EISELE Str. Mejdau №. 2 (I. Forray) (1105)

In postăvării bărbătești de primăvară și vară cel mai mare assortiment. Cei mai estințe izvoare de procurare. Import direct. (894) Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc ucca) 28.

Contabilii și casier

se aplică numai decât la
Banca Generală a județului Arad.

Oferte cu referințe în adresa
Justin Miron Arad, Str. Gh.
Popa №. 1. (1111)

"ASTRA"
Prima Fabrică Română de
vagoane și motoare Societate
Anonimă.

CONVOCARE.

Dominii actionari ai Societății anonime "Astra", prima fabrică română de vagoane și motoare, sunt rugați a se întâlni în

Adunare generală extraordinară

Luni 18 Mai 1925, 5 d. m. la sediul social din București, Str. Lasăr Catargiu 11, spre a delibera și decide asupra următoarei

Ordin de zi:

1. Modificarea statutelor societății.

Pentru a putea participa la adunarea generală extraordinară, acțiunile se vor depune până la 13 Mai 1925 inclusiv la cassa societății, la Banca Marmorosch, Blank & Co. Societate anonimă din București și la sucursalele sale și la Banca de Credit Român din București și la sucursalele sale și la Banca Albert Blank & Co. societate în comandită din Wiena; în locul acțiunilor se primesc și certificatele de depozit liberate de instituțele de credit de mai sus.

Dacă nu se va întâlni la data suszisă numărul de acționari care să poată valabili delibera și decide conform statutelor, adunarea generală se va întâlni fără altă convocare Marti 26 Mai 1925 la ora 5 d. m. la sediul social, când va putea hotărî asupra aceleiași ordine de zi cu orice acționari ar fi prezenti. (1110)

Consiliul de Administrație

Primaria comunei Nădlac.

No. ad. 1256 - 1925.

Publicație de licitație.

Comuna Nădlac fițe licitație publică în ziua de 16 Iunie 1925, referitor la esărândarea terției și goz de foc din răturile comunei săa numit "Carbovaț", rătul mare Krak, rătul mic Krak, "Esărândarea viilor comunitate", "Plantate cu vie" și nuanță comună.

Vadiul de 5% după prețul oferit se va depune în numerar sau în hârtie de valoare.

Licităție se va fița în conformitate cu art. dela 72 - 80 legile contabilității publice. Condițiile de licitație se pot vedea zinice în biroul notarului economic între orele oficiale.

Nădlac, la 1 Maiu 1925. (1109)

PRIMARIA.

"TRIBUNA NOUA"

Gânduri de reculegere

Familia

de Ignatius

Cu cățiva ani înainte, am adunat pentru frumusețea lor, din căteva cărți și reviste străine, "gândurile" de mai în vale.

Atunci aveau „un singur” înțeles, azi însă prezintă o deosebită importanță.

Nu e deci suficient să le admirăm numai „frumusețea”, ci trebuie să patrundem înțelesul lor profund; trebuie să înțelegem ce înseamnă în situația și înțelesul „la milie” în societatea noastră de azi.

Regenerarea și consolidarea noastră e condiționată de puritatea și bazele solide ale „familiei românești”.

„Când Dumnezeu a hotărît să creieze familia, aceasta a fost ideea că mai subliniază a creației. E frumos vulturul care se înalță la cer, sunt mărețe pisicile care se ating de nori, este impresionant înțelesul care mistește lumea învecinată și ojelăște fierul, dar de o mie de ori mai frumoasă este varata cu razele sale blânde, care luminează înțășirea serioasă a unui bărbat, o față surâșă de ferme și chipul rumen al copilului.

„Aceasta este poesia cea mai subliniată”.

Savantul Americei, Emerson care a scris apoteozele vieții familiare zice: dacă brații ar avea conștiință, cu bucurie s-ar coborî sănături pe văduvele muncitorilor, s-ar pleca și ar intinde trunchiul sub secură crudă și dulgerului, ca să construiască adăpost familiiei. Un adăpost care, cu ușă deschisă, aşteaptă pe acela care vine acasă, pe care sinceritatea reciprocă, curențenia și moralitatea îl incânteză, iar iubirea desinteresată îl face băut de razele soarelui. Cheia istoriei universale e familia. Acolo se urzește dezvoltarea genului omenește. Stăpânește ne-mărginirea a Romei și a pornește la urmărirea săracinilor și a turcilor, la Hispania, Gallia, Pannonia. Nu e o creație a poetului ideea că „Pius Aeneas” în cursul războilor sale, cu mari îngrăjiiri își purta penătui. Unde Romanul își depunea zei să, acolo pentru el era mijlocul părintuitui. Pornea munca conștiințoasă, înfiertănată, insulță. Arta, știință — toate gravitează spre familie. Viețea misteroasă al albinelor și furnicelor și înmulțe înconștient, dar cel mai ademenitor al vietuitoarelor”.

„Căderea oricarei puteri mondiale s'a inceput cu prăbușirea văii familiare. Când tata, mama și copiii, această trinitate, a disperat, pe față Romei au apărut petele mortale, logerul păzitor al Franței, acel „Angelus Galilaei” căruia Cristos pe față Pantheonul îl explică soarta patriei — acum poate păange înțelesul legăturile invizibile dar foarte însemnante ale familiiei încep a se slăbi”. Secretul măreției Britaniei, este familia. Acele mici case din Engleteră își întorc ochii înălțări, nu sunt curioase de viață străzii. Fiecare casă are suflăt, caracter și viață. Casele din ea, dacă e în sine sufletul familiei, când pășește în parlament, când pleacă la răbouiu sau în interiorul ţării, când se imbarcă pe vapor: are într-o lăzătoare, atât de folosită binele omenește. Îl învățător I. Drecin din loc a facut prelegeri cu elevii săi din limba română o bucată de cete. Teoria predării acestei prelegeri a fost desvoltată tot de învățătorul I. Drecin.

După masă s'a înținut o sedință publică în școală locală, în față unui public ales compus nu numai din intelectuali din comună în frunte cu Kerekes notar cercular, și O. Popoviciu preot, ci și minoritari în frunte cu directorul de fabrici din loc Stern M. cu o suflare frumoasă de o soare și de ne-dela fabricii d-sale, deosemenea și țărăni și țărăne și tineret, în sala de învățământ, care era tixită de public. Aci președintele cercului Alexandru D. Găldău, într-o limbă frumoasă pe înțelesul poporului, arată însemnatul rol al muncitorilor, tovarășii ai noștri sărăi de plăti, păsările în nimicirea nemănușelor insecte, care sunt adeverării dusmanilor ai pomilor, arborilor, sămănătorilor, vitelor și chiar ai omului. Ca stare, și prin vorbe convingătoare, îndeamnă pe cei prezenti să se facă povățiorii copiilor în ce privește protecția ce se cuvine acestor ființe lăzătoare, atât de folosită binele omenește. Îl învățătorul I. Drecin din loc a delectat publicul conducând o mulțime de căntări patriotică, executate de elevii, eleve și tineretul școalelor din loc, 2-3 vozii, care au stors lacrimi de bucurie din ochii părinților prezenți. A recitat deosemenea numeroase aplauze învățătorul I. Drecin vorbind despre „Innoțiala suflătului omenește prin căntare”.

A vorbit cu multă inspirație învățătorul C. Gheorghiu din loc despre „Dumnezeu”.

A urmat apoi din nou o plăcută producție cu școlari: cântece, poezii, patriotică, comedie, monologuri și dialoguri.

Numirile de agroonomi regionali

— Condițiunile în care se vor fițe examenele.

c) Acte doveditoare că a satisfăcut recrutării.

d) Certificatul primăriei sau poliței stabilirea naționalității, a drepturilor civile, politice și portură societate.

e) Referințe din partea autorităților sau particulare dacă a mai funcționat președinte, candidații vor fi supuși examen medical.

Examul constă dintr-o probă este eliminatoare și din altă oră; cunoștința din agricultură generală, legile agricole și cooperativă (legele invocătoarele vechi și cea din 1908), legea B. Populare și legea de organizare a răsăritului de agricultură, noțiunile de agricolură și cooperativă, noțiunile de agronomie și diferențele existente.

Candidații trebuie să intrunească la probă scrișă și media generală 6 și să fie declarati reuși. La media egale vor prefera acela inscriși în Corpul Agricilor cum și cei cu școlă medie. Cei vor fi numiți în ordinea clasificărilor.

Pe urmă orice lămuriri dină candidații vor adresa Direcției Contabilități și personalului Casei Centrale a Improprietății.

Corespondență din județ

Tăut

Cerc cultural invățătoresc. — Dumineca trecută, cercul cultural al Tăutului, sub conducerea președintelui dl Alexandru D. Găldău, inv. director școlar în Tăut, a descins în frumoasa comună Nadăș.

După ascultarea serviciului divin, invățătorul a trecut la școală, unde dl invățător I. Drecin din loc a facut prelegeri cu elevii săi. În următoarele zile și tineret, în sala de învățământ, care era tixită de public. Aici președintele cercului Alexandru D. Găldău, într-o limbă frumoasă pe înțelesul poporului, arată însemnatul rol al muncitorilor, tovarășii ai noștri sărăi de plăti, păsările în nimicirea nemănușelor insecte, care sunt adeverării dusmanilor prezenți. A recitat deosemenea numeroase aplauze învățătorul I. Drecin vorbind despre „Innoțiala suflătului omenește prin căntare”.

<p

Alegerea noului Episcop al Eparhiei Aradului

Sosirea I. P. S. Sale Metropolitul Ardelean Dr. N. Bălan

Arad, 2 Mai

Procedeul votării

Un ilustru membru al Sinodului episcopal a învocat să ne dea următoarele amănunte referitor la alegerile sinodale:

Procedeul votării este căt se poate de simplu. El va fi secret și prin seducător.

Fiecare deputat va primi o sedință ultimă care va sări numele candidatului. Se dă se va preda președintelui care a punut apoi în urnă.

După ce au votat toți deputații, președintele scoată din urnă sedurile în numără. Dacă se constată că numărul sedurilor este în acord cu numărul votanților, președintele parcurge la numărarea voturilor. Numărarea se face desfășând sedurile una câte una și cedând numele candidatului în prezența membrilor de încredere. Cel ce intrunește majoritatea absolută a voturilor se proclamă ales. Cum se prevede prezența tuturor celor 55 votanți, majoritatea absolută va fi aceea care intrunește 28 voturi.

Rep.

Noui tentative comuniste

- In capitală și mai multe orașe, printre care și Arad, s'au împărțit manifeste subversive.

Partidul comunist din țară a îmbrăziat în capitală o serie de manifeste incendiare, menite să aducă înrăjibire printre muncitori.

ACESTE manifeste sunt semnate de comitetul central al partidului comunist din România și sunt inspirate — după cum se poate vedea din conținutul lor — de către federația sovietică a republicilor din Balcani.

Pe prima pagină a manifestului sunt înșiruite 14 puncte din programul comunist, care se termină prin următoare fraze: „Trăiască frontul unic și alianța frânească și trainică a muncitorilor, jăranilor și minorităților naționale subjugate din balcani! Trăiască

federația republicilor sovietice ale muncitorilor și jăranilor din balcani”.

Aceasta dovedește strânsa legătură ce există între comuniștii români și federația sovietică din Balcani.

Pe a doua pagină se preamăreste Uniunea republicilor sovietice din Rusia și se face apel la muncitori să sporească prin orice mijloc lupta legală și ilegală a partidului comunist.

Asemenea manifeste au încercat să se răspândească și în Arad. Poliția de siguranță a reușit să arresteze însă pe culpabilii și să confiște un mare număr de manifeste tipărite. Cercetările sunt în curs.

INFORMAȚIUNI

Comisia de supraveghere a Palatului Cultural

Dr. I. C. Georgeescu prefectul județului a sunat de duili Stefan Ciuceanu profesor și N. Petrescu loginer la fabrica „Astra” în comisia de supraveghere a Palatului Cultural.

Numiri

Dr. Schlufer notar comunul din Misca a fost mutat în același calitate în comuna Drăuți în locul lui Busi, despre care am spus că a fost suspendat din serviciu pentru săvârșirea lui multor nereguli.

Dr. Oh. Nădăban subnotar în comuna Săvârșin a fost mutat în comuna Semlac.

Dr. Szolozsai notar comunul în Adeia a fost transferat în aceeași calitate în comuna Săvârșin.

Expoziția pictorului Dumbrăveanu

cum urma să se închidă la 30 Aprilie, va mai rămâne deschisă până în ziua de 5 Mai a. c.

Deta serviciul sanitar al comunei

Oltorea de vîrsat la braț a copiilor mică și va face la ora 5 d. m. și anume: la 4 Mai în scaloa din Piața Luptei, 5 Mai în str. Iosif Vulcan, 6 Mai în str. Mărăști, 7 Mai Piața Mihai Viteazul și 8 Mai în str. Elena. Toți părinți și cei cu răspunderi vor trebui să se prezinte cu copiii căci atunci vor fi aduși cu forță și pe deasupra pedepsi.

Festivalul Sindicatului Pressei Române din Ardeal și Banat

In 7 Mai, dr. D. Tomescu, președintele Sindicatului Pressei Române din Ardeal și Banat, va linea o conferință în Palatul Cultural din localitate. Conferința d-lui Tomescu va fi urmată de un frumos program artistic.

Biletele se vor pune în vânzare la Libăria Dieziană.

Deta „Asociația Industriilor și Comerçanților români din Arad și jur”

Primul următoare:

„Asociația Industriilor și Comerçanților Români din Arad și jur”, au primit cu mare bucurie 45 volume cărți doante de dr. Liviu Hâlmăgean din Arad către biblioteca Asociației. Pentru gestul nobil, care dovedește înțelegerea deplină a luptei săi de necesare la care sau angajat industrial și comercianți români, îl remitem pe tele aceasta mulțumirile noastre.

TRIBUNA NOUA

Instalarea patriarhului

Goverul a hotărât ca investitura și instalarea S. S. Patriarhului României dr. Miron Cristea să se facă cu ieșit solemnitatea și cu mare fast de îndată ce M. S. Regale se va întâmpla.

Consiliul a dispus să se înceapă pregătirele pe acum.

La această solemnitate vor fi invitați să participe și Patriarhul Ierusalimului și Patriarhul dela Sfântu Munte.

Necesitatea înființării unui episcopat românesc în Albania

D. Simion Măndrescu, ministru plenipotențial al României la Tirana, a lăsat un raport către ministerul artelor și cultelor, prin care arată că este necesară înființarea unui episcopat românesc în Albania.

Presa sovietică face apologie dezastrelui din Sofia

Londra, 30. — Ziarul „Times” reproducă comentariile ziarului bolșevic „Pravda” față de dezastrul din biserică din Sofia:

„Această masioșă infernală — scrie ziarul — s'a dovedit mai puternică decât sfintirea bisericii bulgărești. Ea și a făcut datoria și a omorât mulți dușmani declarăți ai muncitorilor și jăranilor.”

„Times” publică apoi interesante informații cu privire la strategemile, cu care

agenții Internaționali a trăia călătoresc unde vor în scop de propagandă.

Da și în țară unde și duc este o reprezentanță a Guvernului Sovietelor sau o delegație comercială, lucrul și foarte simplu: agentul călătoresc cu pasaport diplomatic și nu o poliție nu poate să îl oprescă. În țările, unde acest sistem nu este posibil, agentul bolșevic își ia nume fals și pasaport fals.

La Moscova și în unele capitale, de ex. la Berlin și Viena sunt organizații care i fabrică pasapoarte, de orice naționalitate, pentru agentii bolșevici. Pe de altă parte, autoritățile sovietice au la dispoziție orice mijloace de pasapoarte autentice confecționate de posesorii lor, ce au venit din Rusia.

Parlamentul

Camera

Sedința dela 30 Aprilie

D. M. G. Odoreanu a deschis sedința la orele 3 d. a. în prezența d-lor I. G. Duca, G. Mărtescu, dr. C. Angelescu, general Moșoiu, I. Nistor, N. N. Săvăeanu, Gh. Tătarăscu.

Cazul dela Zgurița

D. PAN HALIPA aduce la cunoștință aduzației modul cum a fost arestat și înrolat în comuna Zgurița din Basarabia, de către locotenentul de jandarmi Popescu.

D-șa afirma că n-a intrat în întâlnirea sa de a trei în aceea zi vre-o întruire publică întrucât sănătatea sa asemenea manifestații sunt interzise. Venise în comuna Popesti de sus la o d-nă cu scopul de a se interesa de mersul industriei casnice pentru covoare, în vederea expoziției basarabene ce se va face în curând la Chișinău. În aceea casă a cunoscut pe locotenentul Popescu care a discutat lucruri destul de importante privitoare la starea culturală a poporului basarabean. În urmă ofișierul de jandarmi interesându-se de scopul vizitelor d-lui Halipa în aceste comune i-a tras atenția că întrunile sunt absolu interzise și că atare îl invită să meargă la Zgurița. Pe acest termen de la Halipa arată că s-a ivit o lungă discuție între d-șa și ofișier care s-a terminat cu dresarea unui proces verbal prin care se aduceau acuzații d-șale și pe care a refuzat să le semneze.

În urma acestui refuz jandarmii au fost introdusi în casă ridicându-i cu forță pe d-l Halipa și senatorul Cesiglăc, conducându-i în două cărțe în comuna Zgurița.

Aici cu toate că subadминистрul de plasă era dispuș să piere la libertate, locotenentul Popescu s-a opus atribuindu-le calificări de boalașevici.

La ripostările d-lui Halipa locotenentul Popescu s-a repetat aplicându-i căteva palme pe față.

D. Halipa spune că acest lucru se postează împotriva oricui în Basarabia. D-șa spune că nu cere nici o satisfacție personală, dar pentru deplina urei susține că populația din această provincie, roagă guvernul să ridice măsurile excepționale din Basarabia.

D. OHI. TATARASCU, subsecretar de stat la interne vrând să răcăndă d-lui Halipa este întrerupt de opoziția jăranistă care cere să vorbească în persoana de ministru de interne.

În această atmosferă sedința se suspendă căteva minute.

La redeschidere d-l GH. TATARASCU își arată în primul rând regretul sănătatea sa și crede că nu există nici un deputat care să nu înfiriereze acest act. Mai cu seamă că numele d-lui Halipa este strâns legat de unitatea Basarabiei la pătră mamă.

D-șa repetă, ca sănătatea de ei, că oricare va fi rezultatul anchetei ofișierul își va primi pedeapsa (apl.). Aceste acte de dezordine nu le poate admite guvernul împotriva nimănui.

Sunt în măsură să anunț Camera că un curier special trimis în acest scop, a și plecat la Soroca și în cel mai deosebită zile voi putea face cunoscut Adunării pedeapsa asupra ce se va aplica ofișierului abuziv. (Apl. prelungite).

O declarație a partidului jăranesc

D. I. MIHAIACHE în sumele partidului jăranesc citește o declarație prin care cere guvernului ca în parlament și în fața judecătorilor să facă declarări că se desolidarizează cu actualul barbat al locotenentului.

Cere destituirea ofișerului și a administratorului de plasă din Zgurița. În săptămâna de trei zile ca guvernul să aplique sancțiunile cerute pentru la urmă partidul jăranesc să și poată fixa atitudinea. În acest interval grupul parlamentar jăranist va absenta dela închirile Adunării.

Jăranii părăsesc incita.

Declaratiile d-lui I. G. Duca

D. I. G. DUCA, ministrul de externe: în chestiunea care s-a desbatut astăzi în fața d-voastră, sunt două părți cu desăvârsire distincte. Este întâiul incidentul dureros, foarte regretabil, incidentul, care s-a întâmplat în Zgurița. Collegul meu d-l Tătarăscu a spus că în această privință, guvernul ca și oricare alt reprezentant al acestui parlament, de ori și ce coloare politică ar fi el, nu poate decât să vestejească, cu totă energie, asemenea acte reprobabile. (Apl. prelungite pe băncile majorității).

Collegul meu Tătarăscu, vă adaugă și n-am nimic nicăi de aduget, nici de schim-

bat la cunțele sale, colegul meu Tătarăscu, vă spus că guvernul este hotărât să ia măsurile pe care un asemenea fapt le comportă. Dar domnilor, dacă am vorbit de această parte, este numai pentru ca să adăug: însemnă să se știe, că în lumea acestor sanctuari vom fi călăuziți de cunoștință pe care o avem noi de răspunderile acestui stat, în aceste momente și de aceea ce cere și spiritul de dreptate și respectul care se datorează parlamentului, iar nici de cunoștință de la care un partid politic le poate face dela această tribună (aplauze furioase pe băncile majorității, strigăte de bravo!).... din calculele politice pe care nu vreau să le cercetez aici. Dar, mai este, vă spunem, și o două parte în această chestiune: este încercarea d-lui Mihalache de a prezenta această chestiune, care este, repet încă odată, un fapt reprobabil, dar un fapt izolat și de a confunda acest fapt cu întregul sistem de guvernământ al țării și de a încerca să se solidarizeze guvernul cu un act pe care stă foarte bine că îl dezaproba... (aplauze vîi pe băncile majorității).

Contra acestei tentative care precum vă spuneam și călăuză numai din dorință de a transforma acest regretabil incident într-o chestiune politică de speculață, contra acestei tendințe să protestez cu cea mai mare energie (aplauze vîi pe băncile majorității).

Tin să protestez și în numele simțământului de dreptate care nu poate să fie răstămătit din patimă politică precum d-l Mihalache, a căutat să răstămăcească, dar acest fapt cu întregul sistem de guvernământ al țării și de a încerca să se solidarizeze guvernul cu un act pe care stă foarte bine că îl dezaproba... (aplauze vîi pe băncile majorității).

In acest moment în care dv. puteți privi care este situația internațională, care sunt dificultățile care încolojoară de pretutindeni tara noastră în acest moment în care dv. puteți să dedeli care sunt motivele de îngrijorare care stăpânesc omenirea întreagă, în acest moment nu este o lăptă națională ca să vă să prezintă situația din Basarabia sub o lumină patimă și prin prima intenție folosite de partid. (Aplauze vîi pe băncile majorității).

Credem că cel puțin în asemenea cerasuri partidul jăranesc are să fie în stare să se desbraveze de niște patimi mici care îl scad pe dăunul și ca e compromis interesele naționale și politice (aplauze vîi pe băncile majorității).

D. M. G. ORLEANU: Dl Simionescu are cuvântul.

D. I. SIMIONESCU, prof. univ. citește o declarație în care reprobă actul neautorizat al locotenentului Popescu. Își exprimă speranța că guvernul va să își exprime sancțiunile exemplu și totodată își exprimă oamenii către frații basarabeni și în special pentru d-l Pan Halipa (apl. prelungite).

Cuvântul majoritatelor

D. LEONIU MOLDOVANU, crede că nu există nici un deputat care să nu regretă actualul nesucces săvârșit contra d-lui Halipa.

In numele majoritatelor d-sa roagă guvernul să se aplice infractorului ceea mai exemplară de deosebire.

D. L. MOLDOVANU se ridică însă contra declarării d-lui Mihalache care căntă că dintr-un cat isolat să generalizeze lucrurile și să atrive guvernului o ilegalitate comisă de un tătar ofișier.

Declarăția este la bază un scop politic și deacea majoritatea o respinge acărând însă cu tărie libertatea cetățenească.

Termenul exormând regretul de faptul înămărtărit d-lui Halipa.

D. JULIU MANIU spune că atitudinea partidului național a fost fixată încă din sedința de eri prin declarăția d-lui Iorg. Cere guvernului să arresteze pe ofiș

Examenul de controlori agronomi

Condițiile de participare.

In ziua de 9 Iunie 1925, ora 9 dim. se va fi la Direcția Generală a Casii Centrale a Cooperării și Improprietății București str. sit. Dumitru No. 2, examen pentru ocuparea posturilor de controlori agronomi în serviciul exterior, vacante la Cetatea Obștii Săsești.

Pentru examinarea candidaților se institue o comisie compusă din d-nii L. Molescu Strunga, membru în Consiliul de Administrație al Centralei Obștii Săsești, I. M. Duiculescu, C. Sachevara Director General, F. Măndru, director Ef. Jonescu avocat, având ca secretar pe dl. subdirector Stefan Antonescu.

Pentru a fi admisi la examen, candidații trebuie să aibă vârstă de 21 ani împreună, să nu fi suferit vreo condamnare și fie absolvenți ai unei școli superioare, sau medie de agricultură.

Cererile pentru încercare vor fi adreseate: Centralei Obștii Săsești și Cooperativelor agricole din Casa Centrală a Cooperării și Improprietății (str. Sit. Dumitru No. 2) cu cel puțin 3 zile înainte de ziua fixată pentru începerea examenului și vor fi insotite de următoarele acte:

- a) Diploma studiilor facute;
- b) Extractul de naștere;
- c) Acte doveditoare că a satisfăcut legea recrutării;
- d) Certificatul primăriei sau al poliției

pentru stabilirea naționalității și exercitarea drepturilor civile și politice;

e) Certificatul din partea primăriei sau al poliției unde candidatul domilează referitor la participare la societate;

f) Referinte din partea autorităților publice sau particulare dacă a mai funcționat.

Candidații vor fi supuși la prealabil unui examen medical. Nu vor fi primiți candidații cu infirmități care împiedică a-si desfășura serviciul pînă deplasările ce trebuie să facă în interes de serviciu.

Examenul de admitere constă dintr-o probă scrisă care este eliminatoare și alta orală, privind:

a) Legislația și organizarea cooperativă;

b) Principiile de organizare a diferitelor categorii de cooperative;

c) Elemente de drept civil și comercial, registre obligatorii, obligații, asociații, societăți, contracte de mandat, comision, coacurență, poliță, faliment, cek, gaj;

d) Contabilitatea comercială în particulară și simplă în mod desvoltat cu aplicații la obștii și alte cooperative;

e) Stîntele agricole.

Candidații reușitori vor fi numiți în ordinea clasificării stabilită de comisie.

Pentru orice îmbarcată d-nii candidați vor adresa Centralei Obștii Săsești și Cooperativelor agricole din Casa Centrală a Cooperării și Improprietății.

Economice.

Plate ordonantelor Statului către furnizorii

Ministerul de finanțe a dat o nouă circulară tuturor instituțiilor de stat și în special unităților armatei, prin care le pun în vedere că menține decizionarea că toate ordinele de plată să fie emise pe numele furnizorilor, iar tu pe numele coserilor respective, cum se uita până acum.

In consecință ordonantele cări nu vor corespunde acestei dispoziții sunt expuse a nu răpăta aprobarea de plată.

Primele rezultate ale revenirii la etalonul de aur în Anglia

Leafield, 30. — Unul din primele rezultate ale declarării făcute eri de Churchill asupra bugetului este efectul care l-a făcut anunțarea sa cu privire la reintorcerea etalonului de aur. Astăzi, la deschiderea burselor din New York, lire sterline a fost cotată cu 4 dolari 83 și zește optimi centi și s-a urcat la 4 dolari 84 centi. Această cifră este numai cu 2 centi sub paritate.

La bursa schimbului bugetului a fost prim favorabil și a avut efect inviorător asupra hărților de valoare.

Reducerea taxei asupra venitului este natural binevenită, iar declarăția lui Churchill asupra hotărîrii sale de a urca fondul de amortizare până la limita de 50 milioane lire sterline, a avut deosebita efect stimulent.

Snowden, care în funcțiunea de cancelar al tezaurului în fostul guvern laburist a desființat impozitele propuse de Mac Dona, a declarat astăzi în Camera Comunelor că dacă partidul laburist va veni iarăși la putere la prima oportunitate va redaște aceste impozite.

Taxa asupra măștei este punctul de buget care a creat multă surprindere în cercurile comerciale și a fost subiectul general al discuțiilor în cercurile feminine căci această taxă este în legătură cu gardeota femeilor mai ales în ce privește toaletele de măște.

Snowden a declarat în parlament în mijlocul istoriei generale că dacă bugetul lui Churchill va trece va rămâne amintirea că dânsul a fost acel care a impus taxa asupra toaletelor femei.

Planul pentru asigurarea legeșilor și largirea sistemului de pensiuni este privit ca cea mai mare reformă socială necesară. Ar putea totuși să survină oarecare opoziție din partea partidului laburist în chestiunea contribuționilor obligatorii a lucrărilor cuprinși în nou plan al pensiunilor.

Târgul de mostre din Basel

Din Basel se comunică:

Dela 18—28 Aprilie a avut loc în Basel al 9-lea târg de mostre elvețian. În 21 grupe separate în mod clar s-au expus produsele fabricilor elvețiene. În primul rând s-a constatat importanța industriei electro-tehnice. Peste 80 firme expozițe au dat un tablou imponant de putere de producție acestei ramuri industriale. Foarte importantă a fost și participarea industriei de mașini, la care au luat parte cele mai importante firme. Aceleia lucru se poate spune și de fabricile de piele și de ghete precum și de ceramica și sticla. Fabricate de calitate superioară s-au putut observa și în grupele chimie, farmacie, obiecte casnice, mecanică fină, instrumente și aparate, confectioni de hârtie, articole de sport și jucării. De mare valoare a fost participarea industriei elvețiene de ceasornice. Aceasta a

făcut o expoziție colectivă la care au participat 25 din firmele cele mai importante. De remarcat a fost anul acesta pentru prima oară participarea principalului de Lichtenstein, care a avut o secțiune specială. Legăturile de industrie și comerț ale acestui principat cu industria elvețiană devin din an în an mai intime.

Pentru vizitarea expoziției, la care au venit cumpărători din peste 38 țări, consulațele elvețiene au procurat viza pasapoartelor cu jumătate taxă, iar căile ferate elvețiene au acordat o reducere de 50 la sută.

—oo—

Devizele și valuta.

Rădor, 2 Maiu.

BURSA:

Zarich.	Dresdner	Reichsbank
Berlin	12287,50	—
Amsterdam	207,75	207,15
New-York	516,75	516,75
Londra	2502,51	—
Paris	2707,50	2707,50
Milano	2123,75	2129
Praga	1530	1530
Budapest	72,25	72,25
Belgrad	835	835
București	237,50	237,50
Varsavia	99,50	99,50
Viena	7270	7270

Cursul devizelor București pe zile de 2 Maiu 1925.

	Cente
Paris	11,40
Berlia	—
Londra	1050
New-York	207
Italia	892
Elveția	42
Viena	300
Praga	6,40
Budapest	—

Valute:

Napoleon	Cente	Otele
Mărci	815	—
Leva	52	—
Lire otomane	152	—
Sterline	112	—
Francizi	1050	—
Elvețieni	11,50	—
Italieni	41	—
Dracme	9,15	—
Dinar	380	—
Doliari	358	—
Marco polonez	215	—
Corona austriacă	42	—
maghiară	32	—
cehovlovacă	6,50	—

România

Comitetul Școlar Județean Arad

Nr. 651/1925.

(1090)

Publicații.

Urmărind, că în cursul anului 1925, să se repareze localurile de școală în comunele: Giurahont, Cil, Tău și Milova, se aduce la cunoștință amatorilor, că pentru darea în întreprindere a acestor lăcașuri se va organiza o nouă licitație la Prefectura județului Arad și la primăriile respective în ziua de 14 Maiu 1925 la orele 10 a. m.

In baza devizelor verificate din partea serviciului de poduri și sosele spesele de reparare sunt: la Giurahont 280.000 Lei, la Cil 175.000 Lei, la Tău 200.000 Lei și la Milova 42.500 Lei.

Licitarea se va face în conformitate cu prevederile Art. 72 și următoare din legea contabilității publice și cu oferte inchise și sigilate, pe care amatorii le vor înainta Comitetului școlar județean.

Amatorii vor depune deodată cu prezentarea ofertelor și o garanție de 6% a sumelor oferite în numerar, sau în efecte garantate de stat.

Devizele lucrărilor se pot vedea în biroul comitetului școlar județean, la Prefectura județului și la primăriile respective în zilele de lucru, între orele 10—12 din zi.

Arad, la 27 Aprilie 1925.

Președinte,

Prefect, Insp. Gen. Administrativ,

I. GEORGESCU (ss)

Secretar: V. SPATARIU (ss)

Comisiunea economică a orașului Arad

Nr. 6186/1925.

(1107)

Publicații.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 6 Mai 1925, orele 10 a. m. se va întâlni în localul Serviciului economic communal (Etaj, Cameră Nr. 104, Primăria) licitație publică cu oferte incluse pentru achizițiere pe termen de 5 ani a prăvăliilor și atelierelor proprietatea orașului devenite libere și evacuabile cu data de 6 Mai 1925 și anume:

1. Prăvăliile și dependințele lor din Str. Brătianu Nr. 9 închiriate până în prezent de Adus Lazar, Vlad. Berliner Arthur și Pauzar Alexandru.

2. Atelierul de pivniță cu 4 incaperi dela Asilul săracilor închis în chirie până în prezent de Geiringer și Böhm.

3. Atelierele, magazinele și birourile cu dependințele sale din Piața Stefan cel Mare tîmpte până în prezent în chirie de Firmele „Ohm” și „Butronia”.

Condițiile de licitație se pot vedea zilnic la consilierul economic în orele de serviciu, licitația se va face în fața Comisiei economice, iar adjudecata va avea loc în aceeași zi la orele 12 în sala cea de sedință a Consiliului communal.

Art. 72—83 din Legătușă asupra contabilității publice sunt aplicabile acestor licitații.

Arad, la 27 Aprilie 1925.

COMISIA ECONOMICA.

Cu un pret mic se poate mâncă bine

Restaurantul București

Arad, Piața Avram Iancu 10

Aboament pe lună: prânz și cina Lei 200

Aboament pe lună: prânz și cina la săptămână Lei 150

Un singur prânz Lei 100

Un singur cina Lei 80

Un singur desert